

HIỆU QUẢ THỰC HIỆN QĐ 186.TTG VỀ GDĐT:

Tại 6 tỉnh thuộc chương trình 186 cũng như các tỉnh miền núi khó khăn khác, mạng lưới trường lớp từ mầm non đến phổ thông được củng cố và mở rộng. Quy mô HS, tỉ lệ huy động trẻ ra lớp có sự gia tăng đáng kể tại cả 6 tỉnh. Năm 2002, tỉ lệ huy động tăng so với năm 2001 là 1,3% ở nhà trẻ, 4,2% ở MG, 6% ở THCS và 3% ở THPT, số HS dân tộc thiểu số cũng tăng nhanh tại 6 tỉnh, năm học 2001-2002 là 72,47%, THCS chiếm 59,18%, THPT là 43,64%.

Chất lượng GD cũng được cải thiện rõ. Tỉ lệ HS lưu ban, bỏ học giảm dần đến hiệu quả đào tạo tăng. Năm học 2000-2001, trong 6 tỉnh, tỉ lệ HS lên lớp, lưu ban, bỏ học và hiệu quả đào tạo của tiểu học là 93,4%, 6,4%; 0,3%; 93,3% (toàn quốc tương ứng là 94,1%; 2,3%; 3,6%; 82,3%); của THCS là 91,6%; 1,9%; 6,5%; 76,0% (toàn quốc là 92,3%; 1,5%; 6,2%; 78,0%); của THPT là 95,7%; 1,6%; 2,7%; 93,4% (Toàn quốc là 93,3%; 1,2%; 5,5%; 84,6%).

CSVC trường lớp được củng cố. Tổng số phòng học xây mới của 6 tỉnh năm vừa qua là 3865. Tỉ lệ lớp/phòng học cũng giảm đáng kể: tiểu học giảm từ 1,35 lớp/phòng xuống còn 1,18 lớp/phòng; THCS từ 1,3 xuống 1,21. Riêng THPT, do quy mô phát triển nhanh nên tại 6 tỉnh, tỉ lệ lớp/phòng học lại tăng từ 1,34 lên 1,37 lớp/phòng.

Đội ngũ GV được kiện toàn

Quyết định 186/2001/QĐ-TTG của Thủ tướng Chính phủ với 6 tỉnh miền núi phía Bắc (Hà Giang, Cao Bằng, Lào Cai, Bắc Kạn, Lai Châu, Sơn La) là một trong những chương trình trọng điểm. GD&ĐT là một lĩnh vực quan trọng mà chương trình 186 triển khai thực hiện với sự chỉ đạo của Bộ GD&ĐT, Sở GDĐT, cấp ủy Đảng và chính quyền 6 tỉnh trên.

cả về số và chất lượng. Tại 6 tỉnh, tỉ lệ GV/số cháu ở nhà trẻ là 1/5,35 (toàn quốc là 1/9,45) MG là 1/16 (toàn quốc 1/21,63). Tỉ lệ GV/lớp ở tiểu học là 1,06 (Toàn quốc 1,12), THCS 1,54 (toàn quốc 1,63); THPT 1,54 (toàn quốc 1,71). Về chất lượng, theo trình độ đào tạo, GVTH đã 77,67% đạt chuẩn và 1,81% trên chuẩn (toàn quốc 75,33% và 12,39%); của THCS là 73,29% và 7,56% (toàn quốc 76,8% và 14,7%); THPT là 92,79% và 1,09% (toàn quốc 93,26% và 1,99%).

Công tác đào tạo cũng có bước phát triển, đặc biệt là đào

Lớp học ở Sứ Pán - SaPa - Lào Cai

Ảnh: N.T.TRÂM

GIÁO DỤC MIỀN NÚI Cần đặc biệt quan tâm hơn

tạo GV phổ thông và cán bộ y tế.

Số lao động có chuyên môn kỹ thuật tính chung cả 6 tỉnh năm 2000 đạt 9,5% (cả nước 15,5%). Cả 6 tỉnh đều có trường CĐSP, THCN và đào tạo nghề cấp tỉnh.

Với động lực của QĐ 186, ngân sách đầu tư cho GDĐT 6 tỉnh tăng đáng kể, nhất là nguồn cho xây dựng cơ bản, bao gồm: vốn xây dựng cơ bản của tỉnh, chương trình mục tiêu, định canh định cư, 135, viện trợ của Nhật Bản, UNESCO, Na Uy.v.v... các chế độ chính sách của Đảng và Nhà nước với GD vùng dân tộc và miền núi khó khăn cũng được

lập trung thực hiện tốt hơn tại 6 tỉnh thuộc chương trình 186 (ví dụ miễn giảm học phí, cấp phát sách vở, cử tuyển với HS; lương và phụ cấp, trợ cấp với GV).

*** GD VÙNG DÂN TỘC, MIỀN NÚI VẪN CẦN ĐƯỢC QUAN TÂM ĐẶC BIỆT HƠN NỮA:**

QĐ 186 của Thủ tướng Chính phủ đã tạo nên diện mạo mới ở 6 tỉnh miền núi phía Bắc, trong đó có GDĐT. Tuy nhiên, do địa hình núi cao, gần biên giới, có nhiều đồng bào dân tộc thiểu số, mật độ dân cư thấp... nên mức độ phát triển GDĐT ở cả 6 tỉnh hiện nay vẫn thuộc diện thấp nhất cả nước. Dù đã đạt

chuẩn PCGDTH - CMC song cả 6 tỉnh vẫn còn 80 xã chưa đạt chuẩn (Lào Cai 43 xã, Lai Châu 12, Bắc Kạn 5, Hà Giang 4, Cao Bằng 9 và Sơn La 7 xã). CSVC trường học và trang thiết bị vẫn còn rất thiếu thốn và lạc hậu, đặc biệt ở các điểm lẻ trong thôn bản. Lai Châu vẫn còn 54 phòng học tiểu học và 1 phòng học THCS 3 ca/ ngày. Cả 6 tỉnh vẫn còn nhiều phòng học tạm bợ tranh tre: MN 2081 phòng, TH 11526 phòng, THCS 2543 phòng; THPT 793 phòng. Đội ngũ GV còn thiếu, yếu và không đồng bộ. Năm học 2002-2003 thiếu 2443 GV TH; 2506 GV

THCS và 987 GV THPT. Vẫn còn GV có trình độ 5 + 3; 9 + 2 dạy tiểu học. Các môn học đặc thù rất thiếu GV. Chất lượng và hiệu quả GD còn thấp cũng là tất yếu, trong khi đó, ngân sách đầu tư cho GD so với yêu cầu còn khoảng cách khá xa, huy động tại chỗ hầu như không có, khó khăn lại chồng chất khó khăn.

Để các chỉ tiêu của QĐ 186 trở thành hiện thực ở 6 tỉnh miền núi nói riêng và các vùng miền núi khó khăn khác, ngoài quyết tâm của ngành GDĐT và các cấp uỷ chính quyền, Bộ GDĐT đã đề xuất 1 số kiến nghị:

- Chính phủ tiếp tục đầu tư cho hệ thống trường PTĐTNT và dự bị ĐH, đồng thời có chính sách hỗ trợ cho loại hình bán trú dân nuôi.

- Sớm ban hành chủ trương bổ túc kiến thức sau THCS và THPT cho HS dân tộc thiểu số đã tốt nghiệp mà không có điều kiện học lên để tạo nguồn cán bộ tại chỗ cho địa phương.

Mở rộng diện cử tuyển, nhất là với các tỉnh Tây Nguyên, Tây Bắc; tập trung vào 3 loại cán bộ cơ sở là CB Đảng, CB chính quyền và CB y tế, GD.

- Tiếp tục hoàn thiện các chính sách với HS và GV vùng, đồng bào dân tộc thiểu số, xây dựng đội ngũ GV tại chỗ và có chính sách nhà ở cho GV vùng này; qui định nghĩa vụ công tác tại các vùng này với SV tốt nghiệp các trường ĐH, CĐ.

NGUYỄN THỊ TRÂM